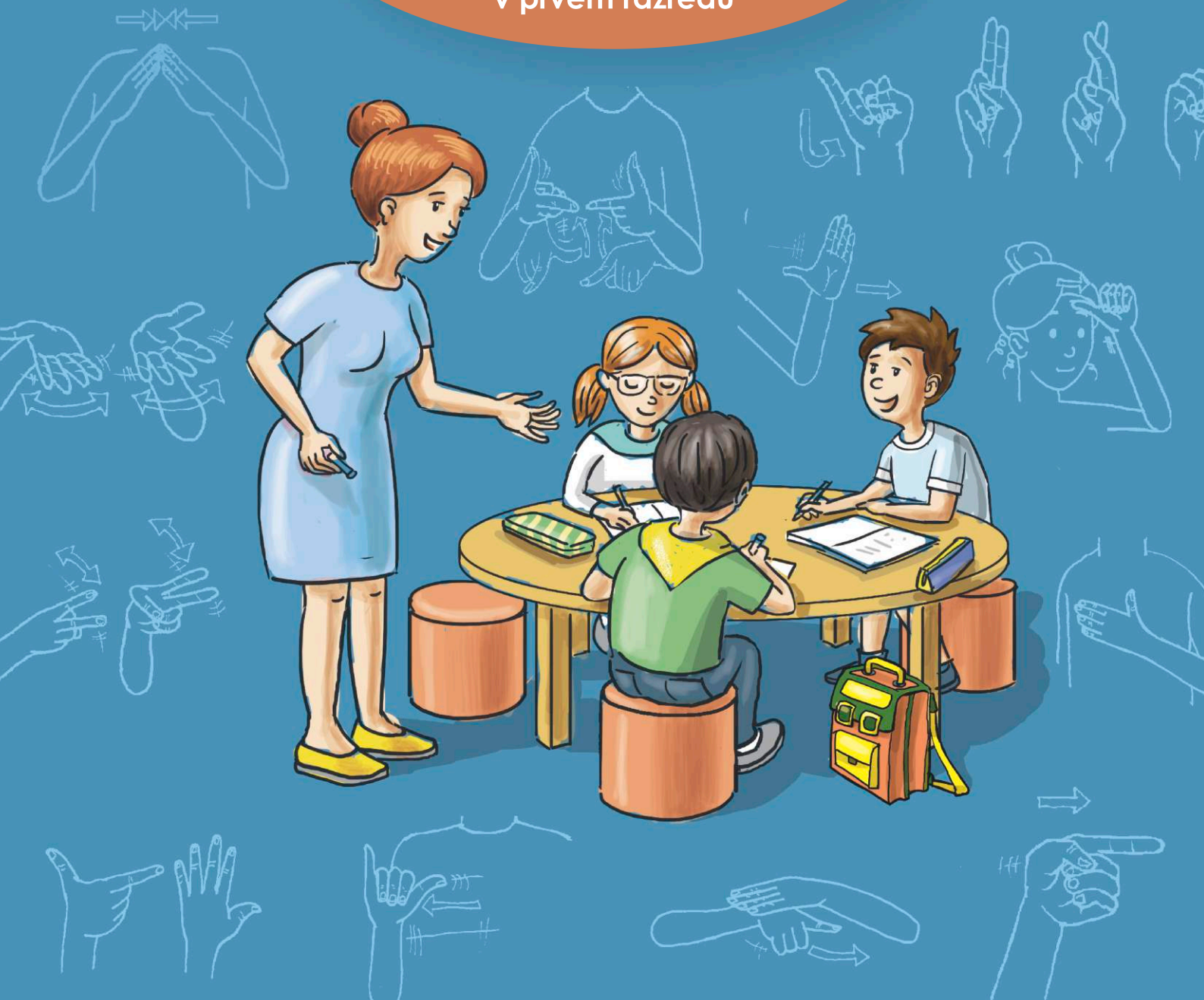

Katja Krajnc, Marjetka Štampek, Simona Zupan Šmigič

ME RAZUMEŠ 1

PRIROČNIK ZA UČITELJE
za komunikacijo v slovenskem
in slovenskem znakovnem jeziku
za prilagojeni izobraževalni program
z enakovrednim izobrazbenim standardom
v prvem razredu

Katja Krajnc, Marjetka Štampek, Simona Zupan Šmigič

ME RAZUMEŠ 1

**Priročnik za učitelje
za komunikacijo v slovenskem
in slovenskem znakovnem jeziku
za prilagojeni izobraževalni program
z enakovrednim izobrazbenim standardom
v prvem razredu**

Zavod
Republike
Slovenije
za šolstvo

ME RAZUMES 1

Priročnik za učitelje za komunikacijo v slovenskem in slovenskem znakovnem jeziku za prilagojeni izobraževalni program z enakovrednim izobrazbenim standardom v prvem razredu

Avtorice: Katja Krajnc, Marjetka Štampek in Simona Zupan Šmigič

Strokovni pregled: dr. Marjetka Kulovec, dr. Matic Pavlič, Mateja Frangež in Živana Rusić

Jezikovni pregled: Andraž Polončič Rparčič

Oblikovanje in ilustracije: Davor Grgičević

Ilustracije v znakovnem jeziku: Nikolaj Vogel

Videoprodukcija: Bojan Mord, TIPK, d. o. o.

Tolmači za znakovni jezik: Maruša Hočevnar, Boštjan Jerko in Marjetka Štampek

Izdal in založil: Zavod RS za šolstvo

Predstavniki: dr. Vinko Logaj

Urednica založbe: Andreja Nagode

Spletna izdaja

Ljubljana, 2023

Publikacija je dosegljiva na: www.zrss.si/pdf/Me_razumes_1_prirocnik.pdf

Priročnik je izdan s finančno podporo Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport.

Kataložni zapis o publikaciji (CIP) pripravili
v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani
COBISS.SI-ID 162255875
ISBN 978-961-03-0806-5 (PDF)

Priznanje avtorstva-Nekomercialno-Brez predelav

KAZALO

Uvod	4
Strokovna mnenja	5
Metodična in didaktična priporočila za uporabo delovnega učbenika	8

Šola

Besedišče in slovnični vzorci slovenskega jezika	10
Besedišče in slovnični vzorci slovenskega znakovnega jezika	11
Dejavnosti	12

Dom in družina

Besedišče in slovnični vzorci slovenskega jezika	16
Besedišče in slovnični vzorci slovenskega znakovnega jezika	17
Dejavnosti	18

Števila in živali

Besedišče in slovnični vzorci slovenskega jezika	22
Besedišče in slovnični vzorci slovenskega znakovnega jezika	23
Dejavnosti	24

Prevod ilustracij slovenskega znakovnega jezika v slovenski jezik	29
O avtoricah	34
O recenzentih	35
Viri	36
Priloga	37

LEGENDA

POGLEJ VIDEOPOSNETEK

STRAN V DELOVNEM UČBENIKU 16-17

UVOD

Delovni učbenik za komunikacijo v slovenskem in slovenskem znakovnem jeziku *Me razumeš 1* je prvi v nizu treh delovnih učbenikov in je namenjen otrokom, ki začenjajo usvajati prvi jezik, predvidoma v prvem razredu osnovne šole. Nekateri otroci ob vstopu v prvi razred še nimajo usvojenega nobenega jezika ali pa imajo usvojene le nekatere elemente in zelo skromen besedni zaklad. Delovni učbenik *Me razumeš 1* omogoča sistematično usvajanje dveh jezikov, slovenskega in slovenskega znakovnega jezika.

Sestavljajo ga tri poglavja z vsebino, ki je učencem ob začetku šolanja blizu: Šola, Dom in družina, Števila in živali. Po barvah in straneh sta ločena oba jezika. Pri zapisu v slovenskem jeziku smo upoštevali navodila specialnih pedagogov in uporabili obliko, velikost pisave ter barvo podlage, ki omogočajo lažje branje.

V **priročniku za učitelja** so v prvem delu uvod, strokovna mnenja ter splošna metodična in didaktična priporočila. V drugem delu so na začetku vsakega poglavja ločeno opisani besedišče in slovnični vzorci v slovenskem jeziku ter besedišče in slovnični vzorci v slovenskem znakovnem jeziku. Sledijo dejavnosti za vsako poglavje. Navedene so strani v delovnem učbeniku, kjer dejavnost izvedemo, morebitni delovni listi, priloge ter videoposnetki. Ob ikoni videa je QR-koda za takojšen ogled videoposnetka. V tretjem delu je v tabeli s primeri opisan zapis kretenj, sledi prevod narisanih kretenj v delovnem učbeniku po straneh. V nekaj primerih so zapisane različne možnosti izvedbe v znakovnem jeziku.

Delovni učbenik omogoča ločeno spoznavanje vsakega od obeh jezikov. Zavedati se moramo, da ima vsak jezik svoja pravila in slovnično strukturo. Obeh jezikov ne mešamo. Določimo čas in prostor, ko uporabljamo na primer samo znakovni jezik.

Delovni učbenik in priročnik *Me razumeš 1* je rezultat potrebe po tovrstnem gradivu, ki ga v slovenskem prostoru še ni. Je sad spoštovanja slovenskega znakovnega jezika in oseb, ki ga uporabljajo, ter treh desetletij izkušenj avtoric pri delu z otroki, ki so gluhi, naglušni ali imajo težave z jezikom in govorom.

Omeniti je vredno, da smo pri pisanju gradiva sodelovali vsi trije centri za sluh in govor v Sloveniji: poleg Zavoda za gluhe in naglušne Ljubljana (ZGNL) tudi Center za sluh in govor Maribor (CSGM) ter Center za komunikacijo, sluh in govor Portorož (CKSG Portorož), kar je za nastanek gradiva za poučevanje slovenskega znakovnega jezika prvič, in tega smo še posebej veseli.

Pri nastajanju gradiva smo sodelovale z ljudmi, ki so osebno ali poklicno povezani z gluhoto. Med recenzenti je dr. Marjetka Kulovec, gluha učiteljica na Zavodu za gluhe in naglušne Ljubljana. Ilustrator kretenj je gluhi slikar Nikolaj Vogel, videoposnetke je posnel in zmontiral sodelavec, gluhi učitelj na Zavodu za gluhe in naglušne Ljubljana, Bojan Mord. Pri snemanju sta sodelovala tolmača Maruša Hočevar in Boštjan Jerko, ki je otrok gluhih staršev.

STROKOVNA MNENJA

Učbenik *Me razumeš 1* je videti enostaven. Tako je tudi prav, saj je namenjen dvema od najboljčutljivejših skupin otrok: tistim, ki prihajajo iz ranljive skupine uporabnikov slovenskega znakovnega jezika, in tistim, pri katerih se nakazujejo raznovrstne težave pri usvajanju prvega jezika, pa naj gre za slovenski jezik ali slovenski znakovni jezik. A za svojo enostavnostjo učbenik skriva premišljeno strukturo, ki so jo izoblikovali dolgoletne praktične izkušnje in napor, ki so pred nekaj desetletji presegli prepoved uporabe slovenskega znakovnega jezika. Po ponovni uveljavitvi se je slovenski znakovni jezik v šolskem prostoru praviloma uporabljal le skupaj s slovenskim jezikom, in sicer v okvirih totalne komunikacije. Pod vplivom raziskav, dobrih praks iz tujine in lastnih opažanj pa so pedagogi in strokovni delavci na Zavodu za gluhe in naglušne Ljubljana začeli slovenski znakovni jezik obravnavati kot samostojen jezik. Rezultat osamosvajanja je tudi pričujoči delovni učbenik, v katerem sta oba jezika jasno ločena. Njuna sopostavitev pa učence nevsiljivo vodi v nezavedno primerjanje, ki je dobra osnova za kasnejše spoznavanje jezikov in njihove slovnice na zavestni ravni.

Dr. Matic Pavlič, doktor splošnega jezikoslovja,
intenzivno se posveča slovenskemu znakovnemu jeziku,
med drugim v projektu *Priročna video slovnica slovenskega znakovnega jezika*

* * *

Gluhi in naglušni svoje misli, občutenja, potrebe in želje vsakodnevno izražamo z znakovnim jezikom, ki odraža sporočanje vrednosti informacij, namenjenih ljudem v našem okolju. To, kar so za glasovni jezik besede, so za znakovni jezik kretnje, mimika obraza in nekateri deli telesa. Za posredovanje najrazličnejših informacij namesto glasu uporabljamo roke, obrazno mimiko in telesno gibanje ter tako izražamo svoje misli in čustva v vizualno-prostorskem kontekstu, prek katerega informacije o dogodkih v okolju tudi sprejemamo. Z uporabo znakovnega jezika si gradimo jezikovno-kulturno identiteto v gluhi skupnosti znotraj družbenoekonomskega sistema.

V praksi se pogosto dogaja, da večina gluhih in tudi nekaj naglušnih šolanje konča s skromnimi jezikovnimi kompetencami (v našem primeru slovenski znakovni jezik oziroma slovenski jezik), zaradi česar se ne morejo opolnomočiti za polno delovanje v vsakdanjem življenju in za pridobivanje podpore za aktivno sodelovanje v družbi.

Začetek učenja znakovnega jezika je pri gluhih precej odvisen od družinskih in šolskih okoliščin, iz katerih ti izhajajo. V okolju, kjer prevladuje govorni jezik, se obeh jezikov učijo bolj ali manj uspešno, odvisno od jezikovnih modelov,

ki so na voljo, tako v družini kot v vrtcu in šoli, vse to pa močno vpliva na jezikovni razvoj gluhih otrok, s tem pa posledično na njihov kognitivno-čustveno-socialni razvoj na splošno. Večina staršev se po svoje spopade z gluhoto svojega otroka v zgodnjem obdobju in zaobide neposredno komunikacijo z njim zaradi spleta okoliščin, v katerih ni bilo dovolj spodbud za učenje jezika po naravni poti, kar bistveno vpliva na otrokov jezikovni razvoj. Do danes se je večina gluhih otrok učila znakovnega jezika šele v šoli, predvsem od gluhih vrstnikov, in si posledično pridobila le skromne komunikacijske izkušnje¹.

Da bi zagotovili optimalen razvoj jezikovne kompetentnosti gluhih in naglušnih otrok v povezavi z učinkovito komunikacijo, ki je ključna za njihov kognitivni, socialni in čustveni razvoj ter dostop do znakovnega jezika, jim omogočimo jezikovno učenje po načelu dvojezičnosti. Dvojezični pristop sicer omogoča prijaznejši in kakovostnejši model za širše znanje in izboljšuje jezikovne, kognitivne in socialne spretnosti, se pa nanaša na etične in moralne vrednote, tj. na jezikovno pravico otroka, ki spada med temeljne človekove pravice, in na pravico do kulture gluhih (Pfifer 2016).

Tako bi si gluhi oz. naglušni otrok lahko pridobil jezikovno podlago, na kateri bi zgradil jezikovno kompetenco in tako ustvaril optimalne razmere, v katerih bi lahko dosegel najvišjo stopnjo razumevanja. Ta pristop bi gluhim in naglušnim otrokom dal možnost enakovrednega izobraževanja v slovenskem znakovnem jeziku kot prvem jeziku in v slovenskem jeziku kot drugim jeziku ter pravico do tovrstnega izobraževanja².

Pri uresničevanju določenih funkcionalnih ciljev zato damo prednost učenju znakovnega jezika kot prvega jezika za gluhe in naglušne učence, pri čemer upoštevamo didaktična načela, organizacijo dela, didaktične metode in ustrezne učne tehnologije. Vsebino učne snovi učitelj načrtuje v okviru učnega načrta posameznih predmetov razreda, v katerega je vključen učenec. Učitelj mora poleg drugih znanj dobro obvladati tudi slovenski znakovni jezik. Pri podajanju učne snovi v slovenskem znakovnem jeziku lahko tudi kombinira z uporabo pisnih besedil in slikovnega materiala, sproti preverja učenčevo razumevanje razlage v slovenskem znakovnem jeziku, sprašuje, uporablja miselne vzorce in spremlja odzive učenca, uporablja različne oblike pouka in različne metode dela ter didaktične pripomočke in učila za ponazoritev učne snovi.

Dr. Marjetka Kulovec, profesorica defektologije, surdopedagoginja, učiteljica svetovalka, avtorica številnih člankov o gluhoti in naglušnosti ter znakovnem jeziku, v katerih opisuje svoje izkušnje z vidika gluhe osebe

¹ Gluhi otroci prihajajo v vrtec ali šolo brez vsakršnih komunikacijskih izkušenj. Večina teh otrok se rodi sliščim staršem, zato se niso mogli učiti znakovnega jezika po naravni poti in ga ponotranjiti kot jezikovno podlago v najzgodnejšem obdobju življenja.

² O tem govorita Konvencija o pravicah invalidov (ratificirana leta 2008 na Državnem svetu Republike Slovenije) in Salamanška izjava (5. odstavek dokumenta EUD – European Union of the Deaf (Evropska zveza gluhih). Dostopno na <http://www.eud.eu/about-us/eud-position-paper/education-position-paper>.

Enostaven, pregleden učbenik, ki otroke opremlja z osnovnim besediščem iz domačega in šolskega okolja. Z večanjem nabora besed se večata tudi samozavest in sproščenost v pogovoru z vrstniki, učiteljem in doma. Tako se otroci bolje znajdejo v novem okolju in uspešno začnejo svojo izobraževalno pot, kar je dober temelj za veselje do učenja.

Naši možgani sprejemajo informacije prek različnih čutil; vida, sluha, dotika in tudi občutka v mišicah in sklepih (propriocepcija). Uporaba gibanja/kretnje zato ni koristna samo za gluhe in naglušne učence, temveč je dobrodošla tudi za druge učence, saj spodbuja razvoj fine motorike, ki je ključna za uspešno pisanje. Kretnja se v svetu vedno bolj uporablja tudi kot dopolnitev pri učenju oseb z motnjami avtističnega spektra. S spoznavanjem načina komunikacije gluhih in naglušnih otroci sprejemajo različnost.

Učbenik je oblikovan tako, da olajša začetno branje še oklevajočih bralcev in branje učencev z disleksijo. To omogoča podlaga pastelnih barv, ki je očem prijaznejša kot črno-beli kontrast. Obenem je levi rob poravnan, razmiki med vrsticami pa so večji, kar olajša sledenje s kazalcem.

Dodatne naloge spodbujajo bralno razumevanje in utrjevanje znanja s ponavljanjem.

Katja Šifrar, profesorica defektologije, specialna pedagoginja

METODIČNA IN DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA UPORABO DELOVNEGA UČBENIKA

Kot učitelji se moramo pri načrtovanju pouka vedno vprašati o svojih ciljih. Pri učencih s težko ali popolno izgubo sluha in pri tistih, ki zaradi drugih motenj ob vstopu v šolo še niso uspeli usvojiti nobenega jezika, je naš cilj, da učenec usvoji jezik ter vzpostavi učinkovito komunikacijo. Šele ko otrok dojame povezavo pojmov z besedo ali kretnjo, ko mu ponudimo orodje za izražanje, se lahko začne usvajanje jezika. Šele tedaj bo otrok zmožl uporabljal govor ali kretnjo z razumevanjem. Tako postane njegova komunikacija z okoljem uspešna in lahko se začne branje in pisanje, ki ju bo otrok razumel.

Eno najpomembnejših surdopedagoških metodičnih učnih načel je učenje po sistemu lijaka, učence vodimo od znanega k neznanemu, od lažjega k težjemu, od bližnjega k daljnemu, od preprostega k zapletenemu, kar omogoča izbira vsebin v delovnem učbeniku. Pazimo na to, da vodimo otroka od uspeha k uspehu.

Pouk v razredu običajno izvajamo skupinsko, vendar moramo upoštevati načelo individualizacije, kar pomeni, da moramo dobro poznati otroka in njegove posebnosti, njegovo psihosocialno zrelost ter njegove intelektualne sposobnosti.

Med obravnavo snovi morajo biti učenci miselno in telesno dejavni, zato jim vsebine predstavimo igraje, na njim zanimiv in zabaven način.

Učitelji moramo biti ves čas pozorni na učenčevo razumevanje vsebine. Obravnavano vsebino zato utrjujemo mnogokrat na različne načine, v priročniku so našteti le nekateri. Sistematično pridobljene pojme in slovnične vzorce moramo prenesti v vse otrokove življenjske situacije.

Avtorice z učenci

POJASNILO

V priročniku se boste srečali z zapisi znakovnega jezika, ki so opisani v spodnji tabeli.

Primer zapisa kretnje	Opis
ŠOLA	Besede, napisane z velikimi črkami pomenijo eno kretnjo.
UČITI + ŽENSKA (UČITELJICA)	Dve besedi, napisani z velikimi črkami in povezani z znakom plus (+), pomenita, da s kombinacijo obeh kretenj dobimo nov pomen, ki je zapisan v oklepaju. Obe kretnji izvajamo eno za drugo, povezano.
POLŽEV-VSADEK	Če je med besedama, napisanima z velikimi črkami, vezaj, to pomeni, da je kretnja samo ena, v slovenskem jeziku pa sta besedi dve.
IMETI (vprašalna mimika, dvig obrvi)	Kadar je za kretnjo v oklepaju opisana izvedba kretnje z malimi črkami, to pomeni, da gre za pomemben sestavni del kretnje, s katerim kretnjo poudarimo ali celo spremenimo njen pomen.
STEKLO + OBLIKA: KVADRAT (OKNO)	Kadar je zapisano npr. OBLIKA: KVADRAT, to pomeni, da v zrak s prsti narišemo omenjeno obliko.
E-V-A	Velike tiskane črke, povezane z vezajem, pomenijo črkovanje, izvajanje enoročne prstne abecede.

SLJ je kratica za besedilo v slovenskem jeziku

SZJ je kratica za besedilo v slovenskem znakovnem jeziku

Vsi videoposnetki, ki prikazujejo slovenski znakovni jezik, so na spletni povezavi:

https://www.youtube.com/channel/UCZKqC_BuXixpwqJWF7LjE6A/videos

ŠOLA

BESEDIŠČE SLOVENSKEGA JEZIKA

šola	Ljubljana	plesati
otroci	skupaj	kako
učiteljica	bomo	deček
učilnica	učiti se	mu
to	kdo	deklica
tu	ti	ji
je	sedem	star – stara
so	let	pišem se, priimek
dober dan	naglušen	kaj
jaz	slušni aparat	dobro jutro
sem	rad, rada	živijo
učiti	igrati/igrati se	adijo
prvi	nogomet	nasvidenje
razred	šest	lahko noč
dom/doma	polžev vsadek	

SLOVNIČNI VZORCI SLOVENSKEGA JEZIKA

- raba imenovalnika (To je ...)
- raba glagola biti (jaz sem, ona je, on je)
- raba osebne zaimke (jaz, ti, on, ona, mi, vi)
- raba svojilne zaimke (moje, tvoje)
- raba vprašalnic (kdo, kaj, kako, koliko, kje, ali)
- raba odločevalnih vprašanj (Je to ...?)

BESEDIŠČE SLOVENSKEGA ZNAKOVNEGA JEZIKA

ŠOLA	UČITI-SE	NOV
OTROCI	IN	VAS
UČITI+ŽENSKA (UČITELJICA)	IGRATI	PLESATI
UČITI+PROSTOR (UČILNICA)	KDO (vprašalna mimika mrščenje obrvi)	KAKO
TO	TI	IME
TU	PRIIMEK	FANT/DEČEK
DOBER DAN	STAR	NJEGOV
JAZ	SEDEM	KJE (vprašalna mimika, mrščenje obrvi)
JAZ+JAZ ALI JAZ (prikimavanje) (SEM)	LET	ONA
UČITI	NAGLUŠEN	DEKLICA
PRVI	IMETI	KOLIKO (vprašalna mimika, mrščenje obrvi)
RAZRED	DVA	DOBRO JUTRO
DOM/DOMA	SLUŠNI-APARAT	ŽIVIJO/ADIJO
LJUBLJANA	IMETI-RAD	POZDRAV+SREČATI SE (NASVIDENJE)
SKUPAJ	NOGOMET	LAHKO NOČ
PRIHODNOST (BO)	ŠEST	
PRIHODNOST+MI (BOMO)	GLUH	
	POLŽEV-VSADEK	

SLOVNIČNI VZORCI SLOVENSKEGA ZNAKOVNEGA JEZIKA

- JAZ, TI, ON, ONA (osebni zaimki se izvajajo s kazalcem)
- MOJ, TVOJ (svojljni zaimki se izvajajo s celo dlanjo)
- UČITI+ŽENSKA = učiteljica
- PRIHODNOST (BO)+MI = bomo
- vprašalnice izvajamo z izrazito mimiko, z mrščenjem ali dvignjenimi obrvmi in rameni, glavo premaknemo malo naprej
- mesta lahko pokretamo z dogovorjeno kretnjo (LJUBLJANA) ali pa ime mesta ali kraja črkujemo (I-G)
- pri pripovedovanju nečesa, kar imamo radi, se tudi mimika temu prilagodi (npr. nasmeh, lahko na kratko zatisnemo oči)

DEJAVNOSTI

1. Jaz v šoli

 Video 1 (Osnovni pojmi Jaz v šoli)

Cilj: Učenci spoznajo osnovne pojme

Učitelj gre lahko z učenci pred šolsko stavbo, pokaže nanjo in pove/pokaže pojem »šola«. Znotraj šole pogledajo v razrede, učitelj pokaže na učence, učiteljico in učilnico in jim tako predstavi pojme: »otroci«, »učiteljica/učitelj« in »učilnica«.

Kasneje si iste pojme lahko ogledajo na fotografijah. Ob delovnem učbeniku pojme v povedih utrdijo, ogledajo si video v znakovnem jeziku.

2. Predstavitve učitelja, deklice in dečka

 Video 2 (Učiteljica se predstavi)

Video 3 (Jure se predstavi)

Video 4 (Eva se predstavi)

Video 5 (Dialog učiteljice in Jureta)

Video 6 (Dialog učiteljice in Eve)

Cilj: Učitelj se predstavi. Spoznajo otroka Evo in Jureta.

Ob delovnem učbeniku in videoposnetkih učenci spoznajo učiteljico Metko, Evo in Jureta.

Učitelj se pogovarja z učenci ob slikah v delovnem učbeniku in tako utrjuje nove pojme (Na primer: Kdo je to? Je to deklica ali deček? Koliko je star/-a? Kje je doma? Kaj rad dela? ...)

3. Predstavimo se

Delovni list št. 1

Delovni list št. 2, Priloga A

Cilj: Učenci se znajo predstaviti

Učitelj vpraša vsakega učenca: Kdo si? Koliko si star/-a? Dobro slišiš?
Učitelj spodbuja učence in jim pomaga odgovoriti. Vsak učenec se nariše na delovni list št. 1.

Z učenčevo pomočjo vpišemo njegove osnovne podatke, iz priloge A otrok izreže pojme in jih prilepi v delovni list št. 2. Nariše, kaj rad dela.

4. Kdo je to? Kaj je to?

Delovni list št. 3, Priloga B

Delovni list št. 4, Priloga C

Cilj: Učenci ločijo osebe po spolu in razlikujejo osebe in predmete

Učitelj pripravi slike različnih oseb, na tablo nariše tabelo, na eni strani napiše »ona«, na drugo stran »on«. Pove, da so »ona« ženske in »on« moški. Učenci izbirajo slike in jih pritrdijo na primerno mesto. Izpolnijo delovni list št. 3 v delovnem učbeniku.

Na podoben način se lahko spoznavajo z razliko med osebami in predmeti, začnejo lahko tako, da v en obroč na tleh napišejo »Kdo je to?«, na drugega pa »Kaj je to?« Nato učitelj izbere enega učenca in en predmet, npr. stol. Ob primernih vprašalnicah učenci razvrščajo osebe in predmete v en ali drug obroč. Rešijo delovni list št. 4 v delovnem učbeniku.

5. Imena in pozdravljanje sošolcev

Cilj: Učenci poznajo imena sošolcev (govorno ali v kretnji) in jih pozdravijo. Učenci znajo povprašati po osebi in starosti (Kdo je to? To je ... Koliko je star/-a? On/ona je star/-a ... let.)

Učenci stojijo v krogu, učitelj ima v roki klobčič volne, pokliče učenko, npr. »Živijo, Eva!«, in ji poda volno, Eva odzdravi učitelju, nato ona pozdravi drugega učenca in mu poda volno. To se ponovi pri vseh učencih, iz volne nastane pajkova mreža.

SZJ: POZDRAV E-V-A

Učenci ob slikah sošolcev odgovarjajo na vprašanje: Kdo je to? To je ... Koliko je star/-a? On/ona je star/-a ... let.

SZJ: KDO TO (vprašalna mimika, mrščenje obrvi)

TO ...

KOLIKO ON/ŽENSKA+ON STAR (vprašalna mimika, mrščenje obrvi)

ON/ŽENSKA+ON STAR ... LETO

6. Pozdravljanje v različnih situacijah

Video 7 (Pozdravi)

Delovni list št. 16

Cilj: Učenci znajo pozdraviti

Učitelj pokaže različne situacijske slike, ob katerih različno pozdravimo (npr.: otrok se zjutraj zbudi, srečata se učenec in učitelj, srečata se dva učenca, dva otroka se poslavljata, dva odrasla se poslavljata, otrok gre spat).

Učenci uporabijo primeren pozdrav (dobro jutro, dober dan, živijo, adijo, nasvidenje, lahko noč).

Učenci si ogledajo video s pozdravi.

Igrajo se igrico dan-noč. Izberejo nekoga, ki govori/kaže pojma. »Dan!« Takrat vsi učenci stojijo. Ko reče »Noč!«, počepnejo. Pojma izmenjuje različno hitro in lahko istega ponovi večkrat zaporedoma. Če se kdo zmoti, izpade.

DOM IN DRUŽINA

BESEDIŠČE SLOVENSKEGA JEZIKA

dom	babica	omara
družina	dedek	velik, veliko
blok	otročka soba	okno
hiša	dnevna soba	miza
stanovanje, stanovati	spalnica	stol
družina	kuhinja	zaboj za igrače
oče, očka	jedilnica	pograd
mama, mami, mamica	kopalnica	vrata
sestra, sestrica	stranišče	luč
brat, bratec	postelja	

SLOVNIČNI VZORCI SLOVENSKEGA JEZIKA

- kdo, kaj (imenovalnik)
- kje (mestnik)
- kaj dela (glagol)
- moj/-a, tvoj/-a (svojilni zaimek)
- očetu/očku, mami/mamici ... (dajalnik)

BESEDIŠČE SLOVENSKEGA ZNAKOVNEGA JEZIKA

DOM	BABICA	STEKLO+OBLIKA:KVADRAT (OKNO)
IN	DEDEK	MIZA
DRUŽINA	SKUPAJ	STOL
BLOK	PRIIMEK	ZABOJ
HIŠA	OTROK+PROSTOR	ZA
STANOVANJE, STANOVATI	DNEVNO+PROSTOR	IGRAČA
ŽIVETI	SPATI+PROSTOR	POSTELJA+POSTELJA (kretnji izvedemo eno nad drugo)
NOTRI, V	KUHATI+PROSTOR	(POGRAD)
DRUŽINA	JESTI+PROSTOR	VRATA
MI	KOPATI-SE+PROSTOR	LUČ
OČE	STRANIŠČE	
MAMA	POSTELJA	
SESTRA	OMARA	
BRAT	VELIK	

SLOVNIČNI VZORCI SLOVENSKEGA ZNAKOVNEGA JEZIKA

- MAMA ON (ali MAMA NJEGOV) = mamin
- OČE ON IME = očetu je ime
- DEDEK+ŽENSKA ON IME = babici je ime
- ŽIVIM HIŠA NOTRI/V = živim v hiši
- BRAT+ŽENSKA = sestra

DEJAVNOSTI

1. Moj dom

Video 8 (Moj dom)

Cilj: Učenci spoznajo osnovne pojme

Učenci si ogledujejo različne slikanice in iščejo stavbe, učitelj poimenuje osnovna pojma (blok, hiša).

2. Juretova in Evina družina

Video 9 (Juretova družina)

Video 10 (Evina družina)

Cilj: Učenci znajo poimenovati družinske člane

Učitelj učencem predstavi risbo družinskih članov.

Ogledajo si slike iz delovnega učbenika, učitelj prebere besedilo, ogledajo si videoposnetka predstavitve Juretove in Evine družine.

Učenci naštejejo družinske člane obeh družin. Poimenujejo jih.

3. Člani družine

Delovni list št. 9

Cilj: Učenci povežejo pojme

Učenci na delovnem listu št. 9 povežejo besedo s sliko in kretnjo.

4. Predstavi svojo družino 32

Delovni list št. 5

Cilj: Učenci predstavijo svojo družino

Učenci na delovni list št. 5 narišejo svojo družino in napišejo imena družinskih članov. Družino predstavijo sošolcem.

5. V stanovanju 26-27

Video 11 (Prostori v stanovanju)
Priloga v priročniku

Cilj: Učenci spoznavajo poimenovanja za prostore v hiši

Učitelj ob slikah iz delovnega učbenika poimenuje prostore, ogledajo si videoposnetek. Iz priloge v priročniku učitelj izreže slike prostorov in napise z besedo in v kretnji, s katerimi utrjujejo obravnavane pojme na različne načine (učenci iščejo napise ali kretnje ob sliki izbranega prostora, učenci poiščejo zahtevani pojem, ki ga učitelj poda govorno ali s kretnjo, izdelajo igro spomin in iščejo pare ...).

6. Kaj je v tvoji sobi? 28-31

Video 12 (Juretova soba)

Video 13 (Evina soba)

Delovni list št. 8

Cilj: Učenci spoznajo nekaj predmetov v otroški sobi

Učenci si ogledajo slike otroških sob v učbeniku, učitelj prebere dialoge, pogledajo si videoposnetka.

Učenci narišejo svojo sobo in jo opišejo.

7. Kje je?

Delovni list št. 6

Cilj: Učenci razumejo vprašanja in nanje odgovarjajo

Učenci odgovarjajo na vprašanji Kje? in Kdo?

Učenci si na delovnem listu št. 6 ogledajo risbe in odgovarjajo na spodaj napisana vprašanja.

8. V stanovanju

Delovni list št. 7, Priloga Č

Cilj: Učenci utrjujejo poimenovanje prostorov in predmetov v prostorih

Učenci poimenujejo prostor in pod sliko zapišejo besedo. Iz priloge Č izrežejo pojme. Levo ob sliki prostora nalepijo predmet, ki spada v ta prostor, desno nalepijo kretnjo.

9. Razumevanje navodil

Cilj: Učenci poslušajo navodila in izvedejo nalogo

SLJ: Učenci poslušajo učiteljeve izjave (Prosim, odpri okno. Prižgi luč. Prinesi svoj stol. ...) in navodila izvedejo. Navodila si izmislijo učenci in si jih izmenjajo.

SZJ: Učenci opazujejo učiteljeva navodila (TI STEKLO+OBLIKA:KVADRAT (OKNO) ODPRETI PROSIM TI LUČ PRIŽGATI (posnemanje pritiska palca na stikalo) TI TVOJ STOL TU ...). Navodila si izmislijo učenci in si jih izmenjajo.

10. Pesmica

Video 14 (Ena bela hišica)

Cilj: Učenci ob pesmici utrjujejo pojme, spoznajo pomanjševalnico

Učenci se naučijo ljudsko izštevanko:

SLJ: ENA BELA HIŠICA

Ena bela hišica,
koliko oken pa ima?
Ena, dve, tri –
pa povej število ti!

SZJ: ENA BEL HIŠA (kretnja je majhna, mimika s stisnjenimi obrvmi in usti poudari majhnost)

KOLIKO STEKLO+OBLIKA:KVADRAT (OKNO) IMETI (vprašalna mimika, mrščenje obrvi)

ENA DVE TRI

SEDAJ POVEDATI ŠTEVILO TI

ŠTEVILA IN ŽIVALI

BESEDIŠČE SLOVENSKEGA JEZIKA

števila	zajec	veliko
živali	pujs	želeti
ena, dve ... deset	konj	še
domač	petelin	čuvati
muca	videti	majhno
krava	koliko	ženska/ženski
ovca	prešteti	moški
kura	sta	
koza	so	
pes	kmetija	

SLOVNIČNI VZORCI SLOVENSKEGA JEZIKA

- raba ženskega in moškega spola
- raba imenovalnika in tožilnika
- vprašalnica KOLIKO?

BESEDIŠČE SLOVENSKEGA ZNAKOVNEGA JEZIKA

ŠTEVILO	PETELIN	PONOVNO/ŠE-ENKRAT
ŽIVAL	VIDETI	PRAVILNO
ENA, DVE ... DESET	NE	NA
DOMAČ	IMETI (vprašalna mimika, dvig obrvi) (IMAM?)	KMETIJA
MUCA	IMETI+NI ali NI+IMETI (NIMAM)	VELIKO
KRAVA	IMETI (kimanje) (IMAM)	ŽELETI
OVCA	VIDETI	ŠE
KURA	DA/JA	ČUVATI
KOZA	KOLIKO	MAJHEN
PES	PREŠTETI	ŽENSKA
ZAJEC	NAROBE/NAPAKA	MOŠKI
PUJS		
KONJ		

SLOVNIČNI VZORCI SLOVENSKEGA ZNAKOVNEGA JEZIKA

Slovničnega spola SZJ ne uporablja oziroma ima le enega, tj. privzetega. Namesto imenovalnika in tožilnika SZJ uporablja kretalni prostor. Vsak samostalnik dobi svoj individualni kretalni prostor (podobno kot v slovenščini vsak samostalnik dobi svoj sklon). Sklonov je v slovenščini šest, kretalnih prostorov pa načeloma neskončno, vendar v enem kontekstu običajno uporabljamo tri (levo, desno, v sredini).

Izvajanje kretenj z izrazito mimiko:

- vprašalnica KAJ? (mrščenje obrvi)
- pritrdilnica JA (prikimamo)
- nikalnica NE (odkimamo)
- IMAŠ? (vprašalna mimika, dvig obrvi)
- NIMAŠ? (vprašalna mimika, dvig obrvi in odkimavanje)
- IMAM (kimanje)
- NIMAM (odkimavanje, lahko tudi žalosten obrazni izraz)

DEJAVNOSTI

1. Števila

38-39

Video 15 (Števila 1-10)

Cilj: Učenci spoznavajo poimenovanje za številke in štejejo, učenci utrjujejo štetje

Učitelj počasi in glasno govori številke, pri tem kaže ustrezno število prstov na roki. Učenci ga opazujejo, nato ponovijo za njim.

Ogledajo si videoposnetek kretenj in posnemajo kretnje.

Učenci na različne načine utrjujejo pojme števil (stojijo v krogu, si podajajo žogo in po vrsti štejejo, mečejo kocko in štejejo pike, sestavljajo preproste račune ...).

2. Domače živali

40-41

Video 16 (Domače živali)

Cilj: Učenci spoznavajo in utrjujejo poimenovanje domačih živali

Učenci si ogledajo slike živali in jih poimenujejo z besedo in kretnjo.

Učenci lahko posnemajo gibanje in oglašanje domačih živali.

Ob ogledu otroških slikanic poimenujejo živali.

3. Kaj je to? Kaj vidiš?

42-43

Cilj: Učenci spoznavajo imenovalnik in tožilnik

Učenci spoznajo vprašanji Kaj je to? in Kaj vidiš? Pri odgovorih učenci odgovarjajo v celih povedih in so pozorni na končnice.

4. Kaj je to? Imaš? Kaj vidiš? 44-45 (slovenski znakovni jezik)

Video 17 (Kaj je to?)

Video 18 (Imaš?)

Video 19 (Kaj vidiš?)

Cilj: Učenci spoznavajo tri različne vrste vprašanj, pritrtilnico in nikalnico

Učitelj pokaže učencem stripe v učbeniku. Ogledajo si videoposnetke ter vadijo nove pojme v znakovnem jeziku na različnih primerih.

Učitelj opozori učence na mimiko pri izvajanju kretenj. KAJ (vprašalna mimika, mrščenje obrvi), pritrtilnica DA/JA, nikalnica NE (zraven odkimamo), IMAŠ (vprašalna mimika, dvig obrvi), NI+IMAŠ (vprašalna mimika, mrščenje obrvi), IMAŠ (zraven prikimamo), IMAŠ+NI (NIMAM) (zraven odkimamo).

5. Koliko je živali? Preštej! 46-47 (slovenski jezik)

Cilj: Učenci utrjujejo število samostalnikov ženskega in moškega spola ter rabo pomožnega glagola biti

Učenci preštejejo živali in sestavijo povedi (Ena muca je. / Tu je ena muca. ...).

6. Preštej živali (slovenski znakovni jezik)

48-49

Video 20 (Preštej živali)

Cilj: Učenci utrjujejo štetje, v znakovnem jeziku spoznajo pojme NAROBE, PRAV, ŠE ENKRAT

Učenci si ogledajo strip v učbeniku ter videoposnetek dialoga. Ponovijo kretnje ter sestavijo nove dialoge.

7. Na kmetiji

50-51

Video 21 (Na kmetiji)

Cilj: Učenci utrjujejo poimenovanje živali na kmetiji v povedih

Učenci si ogledajo risbo kmetije v učbeniku. Učitelj prebere povedi. Ogledajo si videoposnetek. Učenci ob sliki samostojno tvorijo povedi.

8. Koliko?

52

Delovni list št. 10

Cilj: Učenci povežejo enake količine

Učenci preštevajo živali in dane slike, ki ponazarjajo isto število, povežejo.

9. Razvrščanje številskih pojmov

53

Delovni list št. 11, Priloga D

Cilj: Učenci povezujejo število z besedo, kretnjo in številom pik in živali

Učenci iz priloge D izrežejo manjkajoče sličice in jih prilepijo na ustrezna mesta na delovni list št. 11. Povedo, koliko je živali.

10. Ženski in moški spol

Delovni list št. 12, Priloga E

Delovni list št. 13

Cilj: Učenci razvrstijo samostalnike po spolu, z upoštevanjem slovnčnih pravil sestavijo poved

Učenci iz priloge E izrežejo besede in jih nalepijo na delovni list v tabelo po spolu (s pomočjo predloge na str. 42 ali 43).

V tabelo na delovnem listu št. 13 učenci samostojno vpisujejo povedi (po vzorcu na str. 46, 47). Povedi preberejo.

11. Na kmetiji, vprašanja in odgovori

Delovni list št. 14 zgoraj

Cilj: Učenci pravilno povežejo vprašanja in odgovore

Učenci preberejo povedi na str. 50 in na delovnem listu št. 14 smiselno povežejo odgovore z vprašanji.

12. Mimika in kretnja

Delovni list št. 14 spodaj

Cilj: Učenci povežejo izraze na obrazu s kretnjo

Učenci opazujejo izrisano mimiko na slikah in vsako sliko povežejo z ustrezno kretnjo, ki ponazarja to mimiko.

Zgornja vrsta mimika: NE; JA; KAJ; NIMAM

Spodnja vrsta kretnje: KAJ, NI+IMETI (NIMAM), JA, NE

13. Živali v znakovnem jeziku

Delovni list št. 15

Cilj: Učenci povežejo kretnjo s sliko živali

Učenci ponovijo kretnje živali in jih povežejo s sličicami živali.

14. Živalske družine

Cilj: Učenci spoznavajo poimenovanja za predstavnike živalskih družin/odrasle živali in mladičke, ki živijo na kmetiji

Učenci narišejo ali poiščejo slike živalskih družin (primer: krava, bik, teliček).

15. Kaj nam dajejo živali?

Cilj: Učenci utrjujejo poimenovanja živali na kmetiji/utrjujejo rabo tožilnika

Učitelj pripravi slike živali in kaj nam dajejo. Učenci poimenujejo in smiselno povežejo pojme (npr. Kaj daje krava? Mleko.)

16. Družabne igre

Cilj: Učenci s pomočjo družabnih iger utrjujejo usvojene pojme

Učenci se igrajo igre, na primer: živalski spomin; človek, ne jezi se; domine ...
Utrjujejo lahko tudi s pomočjo pesmic, kot so *En kovač konja kuje, Na kmetiji je lepo ...*

PREVOD KRETENJ SLOVENSKEGA ZNAKOVNEGA JEZIKA V SLOVENSKI JEZIK

Stran	SLOVENSKI ZNAKOVNI JEZIK	SLOVENSKI JEZIK
5	TO ŠOLA	To je šola.
	TU OTROCI	Tu so otroci.
	TO UČITI+ŽENSKA (UČITELJICA)	To je učiteljica.
	TO UČITI SE+PROSTOR (UČILNICA)	To je učilnica.
7	DOBER DAN	Dober dan.
	JAZ UČITI+ŽENSKA (UČITELJICA) M-E-T-K-A	Jaz sem učiteljica Metka.
	JAZ UČITI PRVI RAZRED	Učim prvi razred.
	DOMA JAZ LJUBLJANA	Doma sem v Ljubljani.
	MI SKUPAJ BO UČITI-SE IN IGRATI	Skupaj se bomo učili in igrali.
	KDO TI (vprašalna mimika, mrščenje obrvi)	Kdo si ti?
9	JAZ J-U-R-E DRUGO+IME (PRIIMEK) K-R-A-L-J	Jaz sem Jure Kralj.
	JAZ STAR SEDEM LET	Star sem sedem let.
	JAZ POL+GLUH (NAGLUŠEN)	Sem naglušen.
	IMAM DVA SLUŠNI-APARAT	Imam dva slušna aparata.
	JAZ DOMA I-G	Doma sem na lgu.
	RAD IGRATI NOGOMET	Rad igram nogomet.
11	JAZ E-V-A IME+DRUGO (PRIIMEK) J-U-G	Jaz sem Eva Jug.
	JAZ STAR ŠEST LET	Stara sem šest let.
	JAZ PRVI RAZRED	Hodim v prvi razred.
	JAZ GLUH	Sem gluha.
	IMAM POLŽEV-VSADEK	Imam polžev vsadek.
	JAZ DOMA NOV VAS	Doma sem v Novi vasi.
	JAZ RAD PLESATI	Rada plešem.
13	KAKO TI IME (vprašalna mimika, mrščenje obrvi) variante: KAKO IME TI, TI IME ali IME TI (vse z vprašalno mimiko, mrščenjem obrvi)	Kako ti je ime?
	MOJ IME J-U-R-E	Ime mi je Jure.
	ON FANT NJEGOV IME J-U-R-E	On je deček. Ime mu je Jure.
	KJE TI DOMA ali KJE DOMA TI (vprašalna mimika, mrščenje obrvi)	Kje si doma?
	JAZ DOMA I-G	Doma sem na lgu.

Stran	SLOVENSKI ZNAKOVNI JEZIK	SLOVENSKI JEZIK
15	KAKO TI IME (vprašalna mimika, mrščenje obrvi) varianete: KAKO IME TI, TI IME ali IME TI (vse z vprašalno mimiko, mrščenjem obrvi)	Kako ti je ime?
	JAZ IME E-V-A	Ime mi je Eva.
	ON DEKLICA NJEGOV IME E-V-A	Ona je deklica. Ime ji je Eva.
	KOLIKO TI STAR ali KOLIKO STAR TI (vprašalna mimika, mrščenje obrvi)	Koliko si stara?
	IMAM ŠEST LET ali JAZ ŠEST LET	Stara sem šest let.
	ŽENSKA+ON (ONA) STAR ŠEST LET	Ona je stara šest let.
21	DOM IN DRUŽINA	Dom in družina
	MOJ DOM	Moj dom
	JAZ DOMA BLOK NOTRI	Jaz sem doma v bloku.
	JAZ ŽIVETI NOTRI HIŠA	Jaz stanujem v hiši.
23	MOJ DRUŽINA	Moja družina
	MOJ DRUŽINA MI OČE MAMA BRAT BRAT+ŽENSKA (SESTRA) JAZ (pri naštevanju se lahko z iztegnjenim kazal- cem desne roke dotikamo prstov leve roke)	V moji družini smo oče, mama, brat, sestra in jaz.
	MAMA ON IME S-O-N-J-A	Mami je ime Sonja.
	OČE ON IME B-R-A-N-E	Očetu je ime Brane.
	BRAT ON IME L-U-K-A	Bratu je ime Luka.
	BRAT+ŽENSKA (SESTRA) ON IME N-A-J-A	Sestri je ime Naja.
	MI IME+DRUGO (PRIIMEK) K-R-A-L-J	Pišemo se Kralj.
25	NOTRI HIŠA ŽIVETI MAMA OČE BRAT+ŽENSKA (SESTRA) JAZ	V hiši živimo mama, oče, sestra in jaz.
	SKUPAJ ŽIVETI TUDI DEDEK+ŽENSKA (BABICA) IN DEDEK varianeta: TUDI DEDEK+ŽENSKA (BABICA) IN DEDEK SKUPAJ	Z nami živita tudi babica in dedek.
	MAMA ON IME L-I-D-I-J-A	Mami je ime Lidija.
	OČE ON IME J-A-K-A	Očetu je ime Jaka.
	BRAT+ŽENSKA(SESTRA) ON IME H-A-N-A	Sestri je ime Hana.
	DEDEK+ŽENSKA (BABICA) ON IME M-A-J-D-A	Babici je ime Majda.
	DEDEK ON IME J-A-N-E-Z	Dedku je ime Janez.
	NAŠ IME+DRUGO (PRIIMEK) J-U-G	Pišemo se Jug.

Stran	SLOVENSKI ZNAKOVNI JEZIK	SLOVENSKI JEZIK
26	SPATI+ZAPOSILITI (STANOVANJE) NOTRI	V stanovanju
	OTROK PROSTOR	Otroška soba
	DNEVNO PROSTOR	Dnevna soba
27	SPATI PROSTOR	Spalnica
	KOPATI-SE PROSTOR	Kopalnica
	STRANIŠČE	Stranišče
	KUHATI PROSTOR	Kuhinja
	JESTI PROSTOR	Jedilnica
29	KAJ NOTRI TVOJ SOBA (vprašalna mimika, mrščenje obrvi) ali TVOJ SOBA NOTRI KAJ (vprašalna mimika, mrščenje obrvi)	Kaj je v tvoji sobi?
	MOJ SOBA NOTRI POSTELJA OMARA VELIK STEKLO+OBLIKA:KVADRAT(OKNO) MIZA STOL ZABOJ ZA IGRATI+STVARI (IGRAČE) varianta: poved lahko začnemo tudi tako: NOTRI MOJ SOBA ... (pri naštevanju se lahko z iztegnjenim kazalcem desne roke dotikamo prstov leve roke)	V moji sobi so postelja, omara, veliko okno, miza, stol in zaboj za igrače.
31	KAJ NOTRI TVOJ SOBA (vprašalna mimika, mrščenje obrvi) varianta: TVOJ SOBA NOTRI KAJ (vprašalna mimika, mrščenje obrvi)	Kaj je v tvoji sobi?
	MOJ SOBA NOTRI POSTELJA POSTELJA (izvedeno eno nad drugo) (POGRAD) OMARA VRATA LUČ IGRATI+STVARI (IGRAČE) varianta: poved lahko začnemo tudi tako: NOTRI MOJ SOBA ... (pri naštevanju se lahko z iztegnjenim kazalcem desne roke dotikamo prstov leve roke)	V moji sobi so pograd, omara, vrata, luč in igrače.
37	DEDEK+ŽENSKA (BABICA)	babica
	E-V-A	Eva
	DEDEK	dedek
	H-A-N-A	Hana
	MAMA	mama
	OČE	oče

Stran	SLOVENSKI ZNAKOVNI JEZIK	SLOVENSKI JEZIK
39	ŠTEVILA ŽIVALI	Števila in živali
	ŠTEVILA	Števila
	ENA ... DESET	Ena ... deset
41	DOM ŽIVALI	Domače živali
	MUCA	muca
	KRAVA	krava
	KOZA	koza
	OVCA	ovca
	KURA	kura
	PES	pes
	PUJS	pujs
	ZAJEC	zajec
	KONJ	konj
	PETELIN	petelin
44	1. KAJ TO (vprašujoča mimika)	1. Kaj je to?
	2. KURA (vprašujoča mimika, dvig obrvi)	2. Kura?
	3. NE (z nasmehom)	3. Ne.
	4. PETELIN	4. Petelin!
	1. IMAŠ MUCA (vprašujoča mimika)	1. Imaš muco?
	2. NI+IMETI (NIMAM) MUCA (žalostna mimika)	2. Nimam muce.
	3. IMAM PES (vesela mimika)	3. Imam psa!
45	1. KAJ VIDETI TAM (vprašujoča mimika)	1. Kaj vidiš tam?
	2. TAM OVCA	2. Tam je ovca.
	3. TU KRAVA	3. Tu je krava.
	4. JA (vesela mimika)	4. Ja!
48	PREŠTETI KOLIKO ŽIVALI	Preštej živali!
	PET MUCA	Pet muc.
	OSEM MUCA	Osem muc.
	NE NAROBE ŠE ENKRAT	Ne. Narobe! Še enkrat!
	SEDEM MUCA (vprašujoča mimika) JA (veselo)	Sedem muc? Ja!
49	DVA KONJ	Dva konja.
	ŠTIRI KONJ	Štirje konji.
	OSEM KONJ	Trije konji.
	PRAVILNO (veselo)	Pravilno!

Stran	SLOVENSKI ZNAKOVNI JEZIK	SLOVENSKI JEZIK
51	NA KMETIJA varianta: KMETIJA	Na kmetiji
	MOJ DEDEK ŽIVETI KMET+PODROČJE (KMETIJA)	Moj dedek živi na kmetiji.
	ON IMA VELIKO DOMA ŽIVALI	Ima veliko domačih živali.
	IMA TRI KRAVA DVA OVCA PET KURA ENA PETELIN	Ima tri krave, dve ovci, pet kur in petelina.
	DEDEK ON ŽELETI ŠE PUJS KOZA ZAJEC KONJ	Želi si še pujsa, koze, zajce in konja.
	VELIK PES M-U-R-I ON ČUVATI HIŠA	Velik pes Muri čuva hišo.
	JAZ IMETI RAD MAJHEN MUCA	Rad imam majhno mucu.
52	TRI	tri
	ENA	ena
	ŠTIRI	štiri
	PET	pet
	DVA	dva
53	ENA	ena
	ŠTIRI	štiri
	DEVET	devet
	SEDEM	sedem
	DVA	dva
	DESET	deset
	PET	pet
56	Izrazi: NE. JA. KAJ? NIMAM.	Ne. Ja. Kaj? Nimam.
57	PUJS	pujs
	KRAVA	krava
	MUCA	muca
	PETELIN	petelin
	KONJ	konj
	OVCA	ovca
	ZAJEC	zajec
	PES	pes
	KURA	kura
	KOZA	koza

O AVTORICAH

Katja Krajnc

Profesorica surdopedagogike in logopedije, zaposlena na Zavodu za gluhe in naglušne Ljubljana. Kot učiteljica gluhih in naglušnih otrok je večino časa poučevala najmlajše gluhe in naglušne otroke v predšolskem obdobju, nato pa v osnovni šoli. Znakovni jezik jo je zanimal že v času študija na ljubljanski Pedagoški fakulteti, učila se ga je od gluhih, od sodelavke Ljubice Podboršek in drugih tolmačev. Znakovni jezik uporablja tudi v zasebnem življenju pri komunikaciji z gluhima partnerjevima staršema. Pridobila je certifikat za tolmača v slovenskem znakovnem jeziku. Z Ljubico Podboršek sta na Zavodu za gluhe in naglušne Ljubljana med prvimi vodili tečaje slovenskega znakovnega jezika za starše gluhih otrok, za zaposlene na šoli in za druge zainteresirane. Napisali sta učbenike za prve tri stopnje učenja slovenskega znakovnega jezika.

Zdaj poučuje komunikacijo in znakovni jezik na srednji šoli ter vodi tečaje slovenskega znakovnega jezika za zaposlene.

Marjetka Štampek

Meta Štampek je študirala na ljubljanski Pedagoški akademiji, smer surdopedagogika in logopedija. Že tri desetletja uči gluhe, naglušne in otroke z govorno-jezikovnimi težavami na Zavodu za gluhe in naglušne Ljubljana. Otroci z več težavami potrebujejo drugačne pristope in metode dela, zato išče in uporablja zelo različne načine, da jim olajša pot do razumevanja in znanja. Med drugim se loteva elementov gledališke pedagogike, s katerimi popestri poučevanje. Svoje znanje deli s sodelavci in drugimi učitelji. Trenutno poučuje gluhe in naglušne otroke v drugem vzgojno-izobraževalnem obdobju.

Simona Zupan Šmigič

Študirala je na ljubljanski Pedagoški akademiji, smer specialna pedagogika – surdopedagogika in logopedija. Po študiju se je zaposlila na Zavodu za gluhe in naglušne Ljubljana, kjer je vrsto let delala kot surdopedagoginja na predšolskem oddelku, kasneje pa je bila učiteljica v osnovni šoli. Nekaj let je obiskovala otroke in učence v rednih vrtcih ter osnovnih in srednjih šolah, kjer je nudila mobilno surdopedagoško in logopedsko pomoč. Vrsto let je sodelovala pri različnih delavnicah za integrirane otroke.

Kljub bogatim, tridesetletnim izkušnjam z obravnavo gluhih in naglušnih otrok se večkrat znajde pred izzivom, kako posameznega otroka pripeljati do čim boljše komunikacije in samostojnega življenja. Svoje znanje in izjemen čut za otroke trenutno podaja gluhim in naglušnim otrokom na razredni stopnji.

O RECENZENTIH

Matic Pavlič

Matic Pavlič je jezikoslovec, ki se posveča raziskovanju slovenskega znakovnega jezika. Po diplomu iz primerjalne književnosti in splošnega jezikoslovja je doktoriral na beneški univerzi Ca' Foscari na temo osnovnega znakovnega reda v slovenskem znakovnem jeziku. Sodeluje pri izvajanju programa »Usposabljanje za pridobitev poklica tolmač/tolmačica slovenskega znakovnega jezika«, poučuje slovenski znakovni jezik kot izbirni predmet v osnovni šoli na Zavodu za gluhe in naglušne Ljubljana ter predava v okviru programa »Logopedija in surdopedagogika« na Pedagoški fakulteti Univerze v Ljubljani. V letih 2018/19 je pod okriljem Zveze gluhih in naglušnih Slovenije zasnoval in izvedel evropski projekt »Priročna video slovnica slovenskega znakovnega jezika«.

Marjetka Kulovec

Bila je prva gluha učiteljica na Zavodu za gluhe in naglušne Ljubljana. Aktivno sodeluje na seminarjih za učitelje oziroma vzgojitelje rednih šol in vrtcev, kjer deli svoje življenjske izkušnje o gluhoti ter o izobraževanju gluhih in naglušnih. Leta 2018 je kot prva gluha oseba v Sloveniji pridobila doktorski naziv znanosti.

Sedaj poučuje slovenski znakovni jezik na srednji šoli Zavoda za gluhe in naglušne Ljubljana ter dela kot gluha tolmačka pri učnih urah na osnovni in srednji šoli. Vodi tudi tečaje slovenskega znakovnega jezika za zaposlene in druge zainteresirane.

Katja Šifrar

Katja Šifrar je specialna pedagoginja v zdravstveni enoti Zavoda za gluhe in naglušne Ljubljana. Izvaja specialno pedagoško obravnavo za učence z govorno-jezikovno motnjo, za otroke s težavami iz spektra avtističnih motenj ter za gluhe in naglušne učence. K obravnavi prihajajo tudi predšolski otroci in učenci, ki se soočajo s težavami pri šolskem delu v rednih osnovnih šolah, kot so motnje pozornosti, specifične učne težave na področju branja, pisanja, matematike in drugo. Delo poteka timsko v sodelovanju s psihologom, logopedom, delovnim terapevtom in šolo ali vrtcem, kamor je otrok vključen. Pri obravnavah tesno sodeluje s starši obravnavanih otrok.

O RECENZENTIH

Mateja Frangež

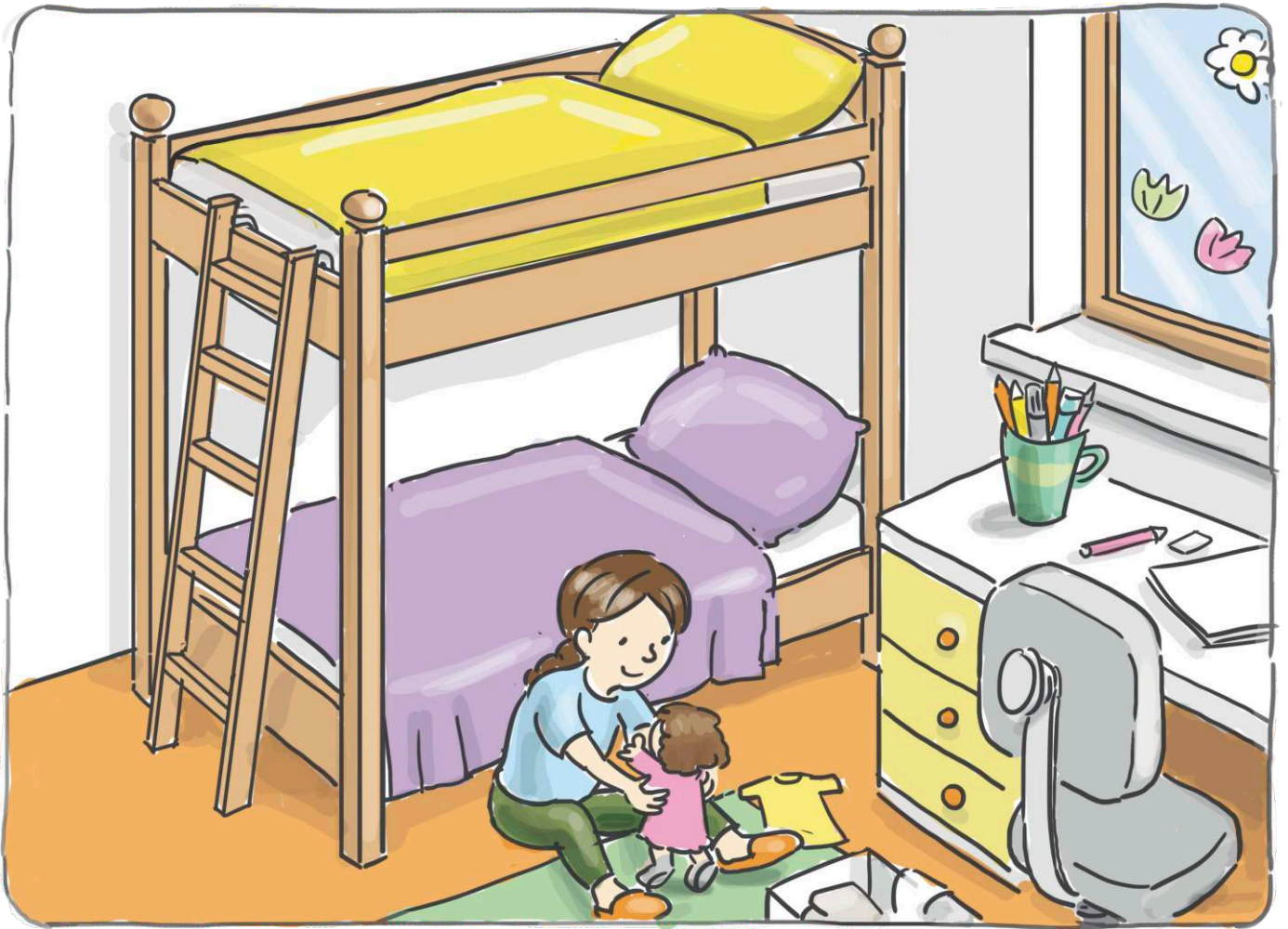
Mateja Frangež je profesorica specialne in rehabilitacijske pedagogike, zaposlena na Centru za sluh in govor Maribor. Sprva je poučevala najmlajše otroke z govorno-jezikovnimi motnjami v predšolskih oddelkih, kasneje pa najmlajše gluhe in naglušne otroke. Pri njihovem poučevanju in komunikaciji z njimi je pričela uporabljati tudi slovenski znakovni jezik ter se na tem področju tudi izobraževati. Zadnja leta poučuje v prvi triadi enakovrednega izobrazbenega standarda s prilagojenim izvajanjem za gluhe in naglušne otroke.

Živana Rusić

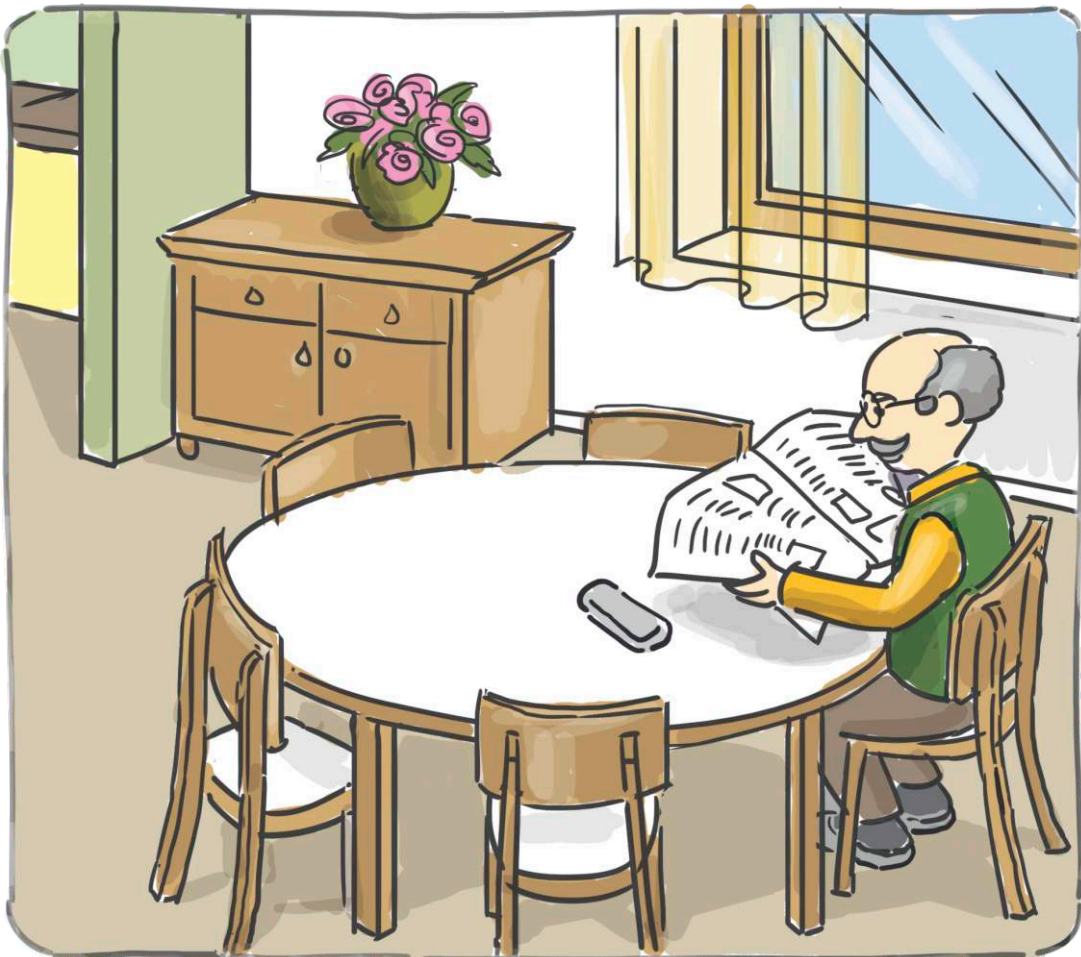
Živana Rusić je profesorica razrednega pouka. Študij je končala na Pedagoški fakulteti v Mariboru. Njeni začetki poučevanja segajo v redno osnovno šolo. Ker pa jo je delo z ljudmi s posebnimi potrebami že od nekdaj veselilo, je to počela že kot študentka, večkrat kot prostovoljka. Pot je nadaljevala na Centru za sluh in govor Maribor, kjer poučuje otroke s posebnimi potrebami. Z gluhoto se je srečala prav tam. Ker se je zavedala, da je vsakdanja komunikacija z gluхими učenci zelo pomembna, se je naučila znakovnega jezika in opravila vse izpite iz njega. Čeprav je bila na Centru za sluh in govor Maribor primarna metoda poučevanja verbotonalna, ji je znanje znakovnega jezika prišlo še kako prav, saj se je le tako lahko približala svojim učencem na njim najprimernejši način. Ker jo delo z gluхими veseli, je na Pedagoški fakulteti v Ljubljani končala specialpedagoško izpopolnjevanje za delo z otroki z govornimi, jezikovnimi in komunikacijskimi ovirami. Vrsto let je bila tudi v času počitnic spremljevalka gluhih učencev v koloniji v Punatu in Poreču. Zagotovo na trgu primanjkuje literature in učnih pripomočkov, ki bi olajšali delo gluhim, zato z veseljem sodeluje pri njihovem soustvarjanju.

VIRI

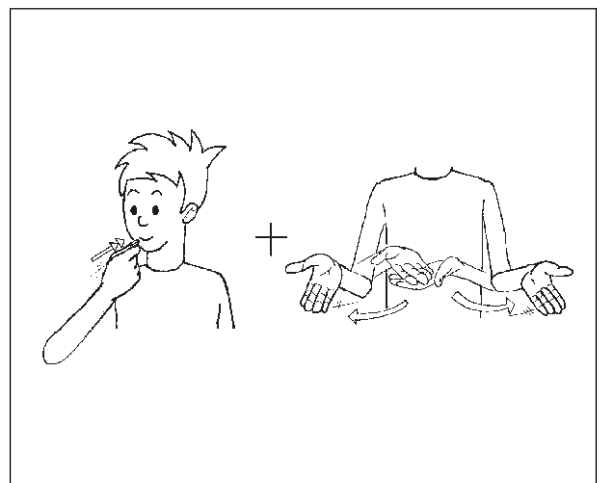
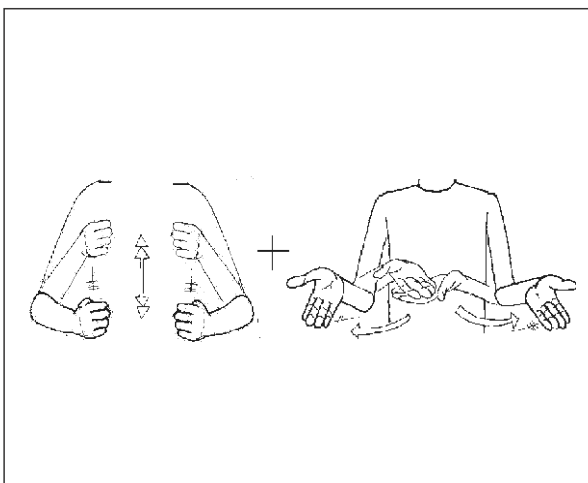
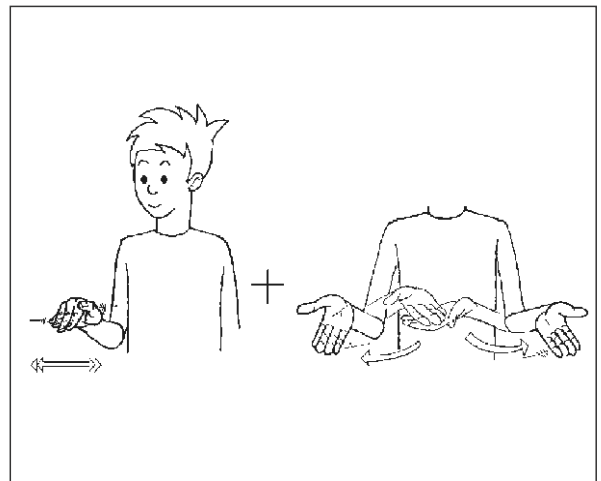
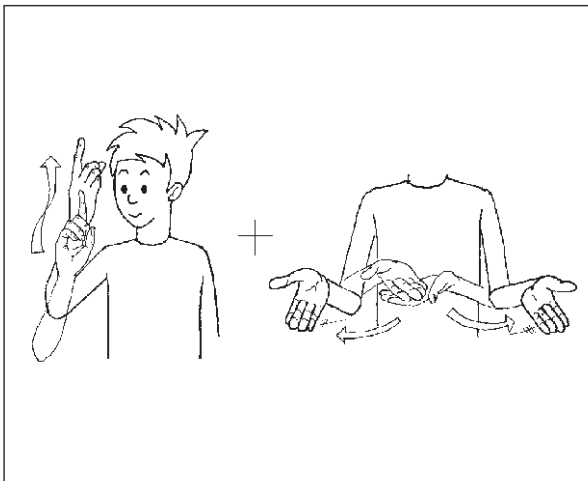
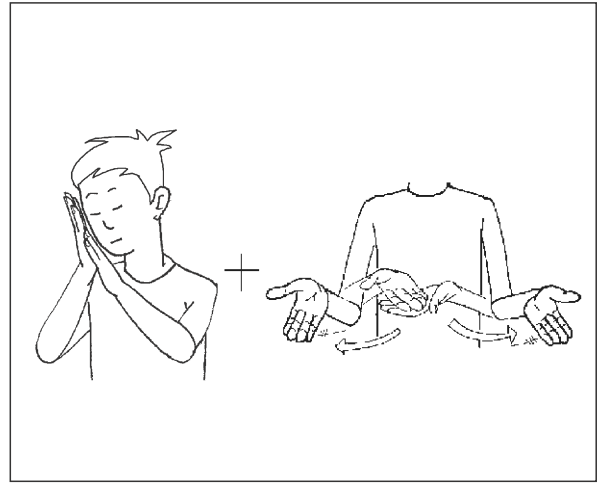
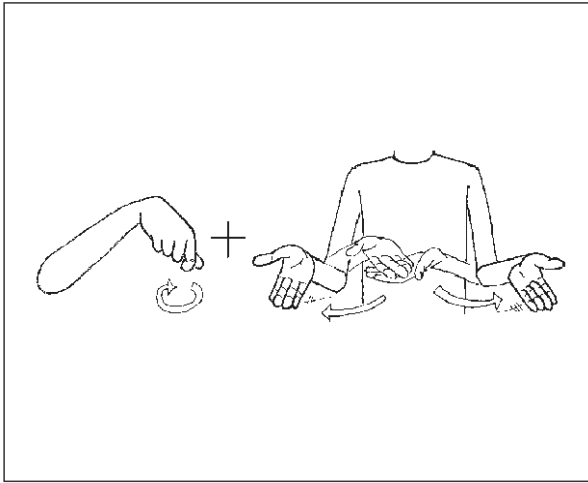
- Pfifer, Ajda (2016). *Zgodnji dostop do znakovnega jezika in jezikovna kompetentnost gluhih otrok*. Doktorska disertacija. Filozofska fakulteta. Univerza v Ljubljani.
- Kulovec, Marjetka (2018) *Analiza strategij tolmačenja znakovnega jezika v Sloveniji in njihovega vpliva na razumevanje*. Doktorska disertacija. Filozofska fakulteta. Univerza v Ljubljani.
- Knez, Mihaela, idr. (2015). *Križ kraž. Učbenik za začetno učenje slovenščine kot drugega in tujega jezika za neopismenjene otroke*. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete.
- Pavlič, Matic (2016). *Kako otrok z okvaro sluha usvoji jezik? Priročnik za starše in strokovne delavce*. Ljubljana: Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije.
- Pavlič, Matic (2019). *Priročna video slovnica slovenskega znakovnega jezika*. Ljubljana: Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije, Založba ZRC.

OTROŠKA
SOBA

DNEVNA
SOBA

KOPALNICA

KUHINJA

SPALNICA

JEDILNICA

Zavod
Republike
Slovenije
za šolstvo

ISBN 978-961-03-0459-3

9 789610 304593